

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput IX. De Donatione & Promiſſione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

celebretur contractus, idcirco invalidus dicendus erit, siue onerosus is fuerit, siue gratuitus: est enim adhuc liber simpliciter, & voluntarius; licet à iudice rescindat possit ex arbitrio illius, qui metum passus fuerit. Sanchez, Layman, Lugo hic D. 22.

7. Excipitur iure positivo contractus Matrimonii, Professio religiosa, & alia quæcumque vota, quæ tali metu extorta non obligant; item contractus dotis, qui in hoc contractum Matrimonii sequitur, Promissio vel traditio in rebus Ecclesiæ, auctoritas Tutoris per metum extorta. Leg. 1. §. ult. ff. de aucto. tutoris.

8. Illegitimè contrahunt, quibus bonorum suorum administratio non conceditur, ejusmodi sunt furiosi, prodigi, filii familias, uxores, Religiosi, pupilli, minores. Excipie casus aliquos quos habet Legius Lib. 2. Cap. 17. Dist. 4. & qui infra occurrent.

NOTA.

PRÆter hæc, de Contractibus in genere, & singulis ejus speciebus; uti & de Cambio, Societate, Emphyteusi, Montibus pietatis &c. alia tam speculativa, quam practica tradi hic sup. à Tomi hujus secundi Part. 1. de iustitia Cap. 2. Pag. 43. & sequentibus.

CAPUT IX.

De Donatione & Promissione.

1. Donatio alia est Verbalis, per quam res donata non traditur, & parit tantum actionem personalem, in eum, qui donavit: Alia est donatio Realis, in qua res donata etiam traditur, & statim transit in rem accipientis.

2. Donatio, etiam adhibita scripturæ & testibus, potest ante acceptationem revocari. Ad donationem validam requiritur, ut absenti eam indicet ipse qui donat, nec satis est id fieri ab alio, sine ejus mandato: quod si is cui res donatur, præsens taceat, censetur acceptare. Quia in favorabilibus qui tacet censetur consentire.

3. Donatum pro absente acceptare potest Notarius, & pro causa pia homo quilibet cum usu rationis.

4. Bonorum omnium donatio non semper est invalida, si donans præsentia tantum bona intelligat, nec adjungat etiam futura, siquidem pietatis, aut dotis, aut mortis causâ donatio facta sit, aut si ea jumento aut morte firmetur. v. Molin. D. 280.

5. Qui certam summam donando excedere prohibetur, Titulo tamen remunerationis, gratitudinis, elemosinæ donare poterit; etiam sic imminutâ aliquantulum portione legitimâ filiorum: Ita Navarrus &c.

6. Quod datum est per modum dispositionis tantum ad aliquid, v. g. ad religionem, aliumve statum, revocari potest, est postea status ille non sequatur.

7. Rex potest revocare donationem tam suam, quam prædecessoris sui, si illa Regnum enormiter lædat. Bart. Laym. Diana Part. 8. Tract. 6. Resol. 18. &c.

8. Modus adjectus donationi turpis, vel impossibilis, censetur non adjectus. Molina D. 208. Col. 5. &c.

9. Donatio inter vivos, etsi res jam tradita sit, revocari potest in certis casibus, nisi illa fuerit remanentia, aut facta Ecclesiæ, aut Monasterio.

Primus casus est, si donatarius probetur esse enormiter ingratus, v. g. si donanti graves injurias inferat,

aut inopiâ laborantem non sustentet: quod notandum est ingratis filiis, quibus parentes omnia donaverunt. Lessius, Sylvester, Trul, Bonacina.

2. Si donans caruerit liberis, & postea ei proles nascatur: hæc enim conditio inest donationi, ex dispositione juris, uti notat Diana, Sa, &c.

3. Si donatio fuit talis ut filii omnino priventur legitimâ portione, possunt eam, etiam ipsi filii revocare. Navarrus, Lessius, Diana.

10. Simplicem promissionem rei notabilis, etiam si à promissario acceptatam, per se non obligat sub mortali docet Cajetanus & quidam alii. Probabilior tamen videtur contraria opinio, quam tenet Mald. Vasq. Fil. &c. si quis veram promissionem seriò expresserit, & non solum propositum aliquid præstandi.

11. In foro tamen externo ut judicetur seria & valida promissio, ultra acceptationem requiritur ut exprimatur causa propter quam facta fuerit promissio, ut tradit Covar. Villal. Tullus Lib. 7. Cap. 16. D. 6.

Pura de Promissione & Donatione colligantur ex dictis supra de Voto, & infra de Testamento.

CAPUT X.

De Commodato, Deposito, Mutuo.

1. Commodatum est contractus, quo res aliqua quoad solum usum, pro certo tempore, & gratuito conceditur.

2. Deposito, est quod traditur custodiendum, ut integrum restitatur.

3. Mutuum ab utroque differt in eo, quod transferatur in alium Dominium illius rei quæ mutuo datur, non item in illis quæ dantur per modum depositi, vel commodati.

4. Ante tempus definitum commodator rem commodatam repetere non potest sine injustitia. Si tamen ex eo, quod re suâ careat, illi damnum impendeat, potest eam ante tempus repetere, quamvis inde damnum æquè magnum impenderet commodatario. Quia (ut ait Navarrus) in commodatione hæc tacita involvitur conditio: nisi interea contingat rem esse necessariam commodanti.

5. Re depositâ licitum est uti, quando depositarius bonâ fide existimat depositori id non displiciturum; aliâs absque usu servari debet.

6. Si res commodata, vel deposita perierit, probabile est depositarium teneri tantum in casu quo dolus, aut culpa crassa dolo æquivalens intervenierit: Lessius, Layman, &c.

Excipie tamen factores, molitores, aliosque artifices, quibus res traditur expolienda, uti etiam nautas & aurigas, qui ex levi culpa obligantur. Quia etiam in eorum commodum res alienæ illis traduntur. Sylvester, Lessius, &c.

7. Si depositarius aut commodatarius dubitet, an commodatum sive depositum perierit suâ culpâ, non tenetur, in foro sitem interno, ad restitutionem. Quia in dubio non præsumitur delictum, Ita Sanchez de Matrim. Lib. 2. Dist. 41. Num. 18. &c.

8. Dolus tamen præsumitur in foro externo, nisi depositum casu sic perisse probetur, ut simul cum rebus depositarii servari non potuerit, quod fieri potest, v. g. imminente naufragio aut incendio, quo casu depositarius non teneretur rem alienam præ sua servare.

9. Si

le
in

no
ia